

Eigersund kommune
Skole- og oppvekstavdelingen
Postboks 580
4379 Eigersund

Tilbakemelding etter kontakt- og tilsynsbesøk i Eigersund kommune 11.03.03

Fylkesmannen i Rogaland, Utdanningsavdelinga, var på kontakt- og tilsynsbesøk i Eigersund kommune 11.mars 2003. Skolevurdering og kvalitetsutvikling var hovedtema for besøket. Temaet ble belyst gjennom samtaler/intervju med representanter for kommunens ledelse, samt skoleledere og representanter for lærere, foreldre og elever fra Helleland skole og Grøne Bråten skole.

I tillegg orienterte Eigersund kommune om aktuelle initiativ og saker innenfor skolens virksomhet, med spesielt fokus på problematikken rundt private/frittstående skoler. PP-tjenesten orienterte om sitt arbeid i tilknytning til oppfølging av Samtak-prosjektene i regionen.

Følgende personer deltok ved kontakt- og tilsynsbesøket:

Representanter fra Utdanningsavdelinga

Svein Helgesen, utdanningsdirektør, Audun Gjerde, rådgiver, Marta Vignes Steine, rådgiver

Representanter fra kommunen

John Mong, varaordfører, Tore Oliverson, økonomisjef, Kåre Ivar Helland, skole- og oppvekstsjef, Ivar Einarsen, skoleinspektør, Jon-Geir Bauge, leder PPT, Knut Pettersen, leder av styret for kultur, skole og oppvekst Bjarne Slettebakk, tillitsvalgt Utdanningsforbundet

Representanter fra rektorene

Jan Steinar Olsen, inspektør Grøne Bråten skole
Anne Saltveit, Helleland skole

Lærerrepresentanter

Tordis Frøyto, Grøne Bråten skole
Kirsten Sigmo, Helleland skole

Foreldrerepresentanter

Sigmund Slettebø, Grøne Bråten skole
Arild Hovland, Helleland skole

Elevrepresentanter

Eirik Tengs, Grøne Bråten skole
Malene Øyenstølen, Grøne Bråten skole
Camilla Kvinen, Helleland skole

1. Intervjuer/samtaler med fokus på skolevurdering og kvalitetsutvikling

Første del av kommunebesøket var avsatt til strukturerte samtaler/intervjuer med representanter fra skolene: rektorer, lærere, foreldre og elever.

Samtalene tok utgangspunkt i et sett av spørsmål som benyttes ved kontakt- og tilsynsbesøk i alle kommuner. Flertallet av spørsmål er felles for alle informantgruppene, men de er likevel tilpasset de ulike representantene. Samtalene var organisert gruppevis. Hovedtema i samtalene er kommunens/skolenes arbeid med skolevurdering og kvalitetsutvikling, med basis i Forskrift til Opplæringslova, §2-1:

” Skolen og lærebedrifta skal jamleg vurdere i kva grad organiseringa, tilrettelegginga og gjennomføringa av opplæringa medverkar til å nå dei måla som er fastsette i den generelle delen av læreplanen og dei enkelte læreplanane for fag. Kommunen og fylkeskommunen har ansvar for å sjå til at vurderinga blir gjennomført etter føresetnadene.”

Hovedtrekkene fra samtalene er stikkordsmessig oppsummert i et skjema som følger denne rapporten som eget vedlegg. Vedlegget er unntatt offentlighet, jf. offvl. § 5, 1.ledd. Skjemaet er å se på som underlagsmateriale for vårt interne arbeid og som intern informasjon for kommunen.

Vi erfarer under slike samtaler at spesielt foreldre og elever kan oppleve temaet skolevurdering og kvalitetsutvikling som noe vanskelig å uttale seg om. Utdanningsdirektøren vil derfor presisere at den skjematisk oppsummeringen kun tar mål av seg til å referere og få fram informasjon, synspunkter og vurderinger som framkom under samtalene med informantene fra de involverte skolene. Det er ikke grunnlag for å tolke dette som representative uttrykk for hvordan situasjonen er i alle skoler i Eigersund kommune.

Utdanningsdirektøren mener likevel at den stikkordsmessige oppsummeringen fra samtalene gir viktig og nyttig informasjon og signaler som ledelsen både på kommune- og skolenivå kan og bør ta tak i, og som bør drøftes nærmere i det kontinuerlige arbeidet for kvalitetsutvikling i skolen.

Utdanningsdirektørens synspunkter og vurderinger er samlet i pkt. 3 i tilbakemeldingen

2. Aktuelle saker/tiltak i skolene i Eigersund – orientering og drøfting

Andre del av kommunebesøket var avsatt til informasjon/drøfting av aktuelle tema som kommunen hadde uttrykt ønske om å sette på dagsorden. Størstedelen av tida gikk med til informasjon fra kommunens side, via representanter fra ulike ansvarsområder.

Prosjekter – utviklingsarbeid.

Samtak har i Eigersund vært nært knyttet til Oppvekstprosjektet. De har passet hverandre som hånd i hanske. Oppvekstprosjektet er et samarbeid mellom hjelpetjenestene. Hver skole har et ressursteam og et utvidet ressursteam der helsesøster, barnevern, PP-tjenesten og ungdomskontoret er representert. Støtteteam er satt sammen av to representanter fra hvert ressursteam, her er også barnehagen med. En underveisevaluering viser et svært positivt resultat. I tilknytning til dette er det laget et kompetanseutviklingsprogram: ”Den vanskelige samtalen”. Opplegget er utviklet i samarbeid med Senter for atferdsforskning.

For å stimulere til bedre leseferdigheter og lyst til å lese, har kommunen satt i gang prosjektet ”Språktråden”. Dette omfatter både førskolebarn (femåringene) og elever på småskoletrinnet. Prosjektet gjennomføres i samarbeid med helsesøstrene og biblioteket. Senter for Leseforskning har her påtatt seg rollen som veileder. På mellomtrinnet har prosjektet ”Les og lær”, med samme målsetting, blitt gjennomført. Dette prosjektet vil bli avsluttet høsten 2003. Erfaringene er gode. Kommunen har også et samarbeidsprosjekt med politistasjonen knyttet til det kriminalforebyggende arbeidet.

Problematikk rundt private/frittstående skoler.

Dette er en viktig sak for kommunen. Det foreliggende forslag til finansiering vil få svært negative konsekvenser for kommuneøkonomien. Det ble lagt frem tall for å synliggjøre hvilke økonomiske konsekvenser dette ville ha for kommunen. Eigersund kommune har vel 11% av elevene i private skoler, mens gjennomsnittstallet for landet er 2%. Kommunen har hatt dialog med departementet, som har uttalt en viss forståelse for problemet. Det er antydning mulighet for eventuelle overgangsordninger, men kommunen håper på varige særordninger.

Rammer og ressurser

Kommuneøkonomien er under sterkt press og kommunen må spare inn 6,2 mill. i forhold til budsjettet. Det er ikke angitt hvor disse skal tas fra. Forhandlingssystemet mellom kommunen og skolene er lite fleksibelt. Det gir begrensede muligheter til styring.

Kommunen er nå fulldekket med kvalifiserte lærere. De som nå er elever ved den desentraliserte lærerutdanningen (en klasse i Dalane), kan komme i den situasjonen at de ikke får jobb i skolen.

Det er laget en oversikt over utbyggingsbehov ved flere av skolene. Utbyggingsplanene er imidlertid ikke inne i noe forpliktende budsjettvedtak.

3. Vurdering/Oppsummering

Påfølgende vurdering/oppsummering fra utdanningsdirektøren bygger i hovedsak på inntrykkene fra samtaler og informasjon under kontakt- og tilsynsbesøket, samt fra gjennomgang av skriftlig materiale innsendt fra kommunen i forkant av besøket.

Utdanningsdirektørens hovedinntrykk er positivt. Det gjøres et godt arbeid i skolene når det gjelder skriftliggjøring av arbeidet med skolevurdering. Kommunen gir føringer for et utviklingsområde som alle skolene skal forplikte seg på. Skolen får selv velge fritt andre satsingsområder ut fra egne behov. Det oppleves fra skolens side at kommunen gir støtte og hjelp, samtidig som de er klare på hva som forventes - riktig balanse mellom krav og støtte. Rektorene påpeker viktigheten av skriftliggjøring av arbeidet, og mye av den dokumentasjonen som er innsendt er imponerende. Samtalene etterlater et klart inntrykk av at man på skolenivå er opptatt av og arbeider målbevisst med dette. Det mangler imidlertid noe på legitimitet og eierforhold i deler av systemet. Deler av personalet er usikre på nytten av det skriftlige arbeidet som gjøres.

Samarbeidet med PP-tjenesten er helt annerledes nå enn tidligere. Det har skjedd en stor utvikling, en utvikling som egentlig begynte før Samtak. Samtak - prosjektet har imidlertid gitt arbeidet et løft i rett retning. De arbeider mye mer systemrettet nå enn tidligere. Det er naturlig å bruke PP-tjenesten i utviklingsarbeidet innenfor prosjekter som klassemiljø, leselyst og leseundersøkelser. Skolen har fått en fast representant fra PP-tjenesten som er inne på skolen hver 3.uke. Likevel oppleves det at systemet er sårbart, og at det ved sykdom kan gå lang tid mellom hver gang skolen får oppfølging. Skolene har lagt opp til et godt samarbeid med foreldrene, og både foreldre og elever kjenner seg godt ivaretatt. Elevsamtalene er godt innarbeidet, mens elevrådsarbeidet har en mer tilfeldig form.

Med bakgrunn i inntrykkene fra kontakt- og tilsynsbesøket oppfordres Eigersund kommune til å videreføre sitt systematiske arbeid med skolevurdering og kvalitetsutvikling i skolene. Det er viktig at disse er forankret på kommunenivå og med et klart sikte om å skape eierforhold til utviklingen i hver enkelt skole. Organisasjonstrukturen i kommunen er endret til en 2-nivå-modell. Det ligger betydelige utfordringer i å finne en god balanse mellom å gi skolenivået ansvar og myndighet og samtidig tilby tilstrekkelig støtte og kompetanse fra overordnet nivå.

Med utgangspunkt i bl.a. samtale/intervjuene med representanter for skoleledelse, lærere, foreldre og elever vil utdanningsdirektøren framheve spesielt følgende generelle utfordringer i det videre arbeidet:

- Klare styringspremissar og føringer fra overordnet nivå, kombinert med tillit og handlingsrom i den enkelte skole. Dette framheves som grunnlag for å skape det beste klima for lokal utvikling.
- Arbeidet med skriftleggjorte rutiner og bruk av både intern og ekstern vurdering vidareutvikles. Dette er viktige forutsetningar for å forankre kvalitetsutviklingsprosessene slik at de i økende grad kan prege både tenking og praksis i skolehverdagen.
- Det er viktig at utviklingsarbeidet forankres hos personalet, og at de i større grad får et eierforhold til dette arbeidet. Motivasjon og forståelse for skriftleggjøring er en utfordring.
- Utnytte PP-tjenestens kompetanse i utviklingsarbeidet innanfor det spesialpedagogiske området.
- Videreutvikle foreldres engasjement og deltaking i skolens lokale utviklingsarbeid.
- Aktiv satsing på tiltak som styrker elevenes medvirkning, både i forhold til planlegging og gjennomføring av læringsarbeidet på klassenivå og i forhold til skolens overordnede plan- og strategiprosesser.

Utdanningsdirektøren vil avslutningsvis takke Eigersund kommune for et hyggelig og godt tilrettelagt besøk, god informasjon og konstruktiv dialog.

Med hilsen

Svein Helgesen
utdanningsdirektør

Marta Vignes Steine
rådgiver

Saksbehandler: MartaVignes Steine
Saksbehandlers telefon: 51 56 87 27

Vedlegg: Skjematisk oppsummering fra intervju/samtaler (u.off., jf. offvl. § 5, 1.ledd)